

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רוז שליט"א
רבה של תל ציון, ראש ישיבת פלא יועץ

פלא יועץ

צדקה עד היכן כחה, מי ימלל... ומה רב טובה. ולפי גודלה וטובה יצרו של אדם מתגבר עליו, מקשה לבו לבל יעשה כדמבעי לה למעבד. ועל כגון זה אמרו 'אדם נכר בכיסו', כי יצר חיבת הממון רב מאד, אשרי המתגבר עליו מדי יום יום ונצול הימנו, מה רב טובו ומה טוב חלקו ומה נעים גורלו בעולם הזה ובעולם הבא, 'הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד', והרי זה סוחר חריף שמלוה השם לערך אלף למאה ויותר, ופרי מעלליו יאכל בעולם הזה ותתענג בדשן נפשו בעולם שכולו טוב ואין צורך להאריך בזה, כי למפורסמות אינן צריכות ראייה, וכולי עלמא ידעי.

ואשר הרחבי השם את גבולו פתוח יפתח את ידו לעשות כל אלה כברכת השם אשר נתן לו, פזר יתן להוסיף לו ולהניח ברכה אל ביתו, כדכתיב 'ש מפזר ונוסף עוד'.

ובאמת, שיצר הממון הוא קשה כברזל, ואם בענין הממון ינצח את יצרו ויצא ידי חובתו מובטח לו שלא יחטא ויקיים כל דבר טוב. לכן, לו בכח יגבר איש, חילים יגבר לעשות צדקה כדמבעי לה למעבד, והכל לפי רב אהבתו לבוראו, ומה גם ביודעו ובהאמינו בתורתנו הקדושה ודברי חז"ל, שה' ישלם כפלי כפלים, ולעולם אין אדם מעני מן הצדקה, ואין דבר רע ולא היזק נגלל בשביל הצדקה, שנאמר והיה מעשה הצדקה שלום.

(רבנו אליעזר פאפו)

ספר "פלא יועץ" ערך 'צדקה'

חטוף ואכול...

הנה שבע שנים באות שבע גדול וכו' (מא, כט)

אמרו רבותינו (ע"ז דף ג.) אמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב "אשר אנכי מצוך היום" - היום לעשותם (בעוה"ז), ולא למחר לעשותם (ולא בעוה"ב). היום לעשותם - ולא היום ליטול שכר. גם בזה"ק נאמר על הפסוק (קהלת ט, י) "כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר אתה הולך שמה" (בעולם הבא), שאדם יש לו למהר לעשות מצוות ומעשים טובים והרבה תורה, בעודנו חי, כי כאן בעולם הזה יש "הזדמנות" ואפשרות, אבל שמה אי אפשר לעשות כלום. כמו ביום השבת, אי אפשר לבשל ולטרוח, אלא "מכינים" הכל לפני בא השבת, ומי שטרח בערב שבת - יאכל בשבת, ומי שלא טרח בערב שבת - מה יאכל בשבת.

ויש סיפור על הגר"א מוילנא שסמוך לפטירתו אחז בציציותיו ובכה, שאלוהו תלמידיו: "רבנו, למה תבכה". ענה ואמר: "הנה בעולם הזה אפשר בשתי זוזים לקנות מצות ציצית, ואילו בעולם הבא, כל הון לא יועיל להשיגם, ואיך לא אבכה, שכבר לא אוכל יותר לקיימם". וא"כ אנחנו כאן מפקידים ב"בנק" העליון לימים יבואו. ואשר על כן בעוד אנו בחיים, יכול נוכל לקנות חיים, בדברים קלים אשר לידינו בא, אשר בהן נירש עולם הבא. וזאת ע"י לימוד חמשה חומשי תורה, וגם ע"י מצוות ה' ברה. וע"י כל אלו נעשה "תיקונים", ונזכה לנפש רוח ונשמה עלינו.

ומעשה במונבז המלך שבזבז אוצרותיו ואוצרות אבותיו בשנים שהיה בצורת ופרנס את העניים. אמרו לו אחיו ובית אביו, אבותיך גנזו והוסיפו אוצרות על אבותם, ואתה מבזבזם? אמר להם: "אבותי" גנזו למטה, ואני גנזתי למעלה..." (ב"ב דף יא.) ע"ש. והנה ימי שנותינו בהם שבעים שנה, וכן ברא ה' ימי השבוע שבעה, שבעת הימים רומזים לשבעים שנות אדם. (וזהו "עולם שנה נפש". "עולם" - שבעת הימים, "שנה" - שבעים שנה, "נפש" - אדם בחייתו כאן. עיין ספר יצירה).

וזהו יש לרמוז בכתוב: **הנה שבע שנים באות שבע גדול** - הן הן שבעים שנה של עוה"ז שיש בהן מצוות ומעשים טובים בשפע. ואח"כ **וקמו שבע שני רעב** - כלומר בלי אוכל רוחני בלי תורה ומצוות. **ונשכח כל השבע** - שאין נוהגות המצוות שמה כלל. **ועל השנות החלום אל פרעה פעמיים** - כלומר מה שחוזר האדם "פעם שנייה" לעוה"ז. **כי נכון הדבר מעם האלקים** - כי טוב ונכון לבא, יען כי טרם בואו, הנשמה מתביישת בריקנותה, וכמו שאמר המגיד למרן הבית יוסף. **וממהר האלקים לעשותו** - ממהר לשלוח כל נשמה למרק כל הנשמות שבגוף העליון. **ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם** - פירוש להתחיל למלאות מצוות וחכמת התורה. **וחמש** - ללמוד חמשה חומשי תורה. **ויקבצו את אוכל** - פירוש לקבץ "תיקונים". **ויצברו בר"ו** - כתב התרגום "עיבורא" פירוש עיבור נשמות. **אוכל בערים ושמרו** - הכל לשלוח ולגנוז ולשמור בשמים, לעולם הבא שלו. ה' יזכנו לנצל הזמן ולמלאות "כל שעה בתורה" כמה שיותר. וריבוי "מעשים טובים" אמן.

שבת שלום ומבורך, וחנוכה שמח!

הזהר מנבנת

"גודל מעלת נתינת הצדקה בשמונת ימי חנוכה
יותר מבכל השנה כי ימים אלו מסוגלים מאד
לתקן פגמי נפשו בנתינת הצדקה,
וביחוד ללומדי תורה להחזיקם"

(יסוד ושורש העבודה פ"א)

אה יקר!

בהעלותך את נרות החנוכה, תמוך בלומדי תורה,

הושט ירך בעין יפה עבור

כולל "פלא יועץ"

בראשות מורנו הגאון רבי אלעזר רז שליט"א

ותזכה להכטחת רבנו אליעזר פאפו זיע"א:

...ואם אזכה לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו, ממי
שאקבל ממנו טובה אשתדל לשלם לו במיטבא
ולבקש רחמים עליו...

(ספר אורות אילים מס' שקלים פ"ב)

לתרומות בכרטיס אשראי - פל': 052-764-7844 או 054-845-6041
או דרך הדואר: מוסדות "מתן תורה" ת.ד. 57124 ירושלים